

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 28 kwietnia 2015 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. stwierdził, iż B. B. (1) nie podlega od dnia 6 października 2014 roku ubezpieczeniom społecznym, to jest emerytalnemu, rentowemu, chorobowemu i wypadkowemu, jako pracownik z tytułu zatrudnienia u płatnika składek (...) S. i Wspólnicy sp. j., podnosząc pozornie zawartą umowę o pracę, mającej na celu uzyskanie świadczeń z ubezpieczenia społecznego, a nie rzeczywiste świadczenie pracy.

(decyzja z dnia 28 kwietnia 2015 roku – k. 7-11 akt ZUS)

Od powyższej decyzji w dniu 1 czerwca 2015 roku odwołała się B. B. (1), wnosząc o jej zmianę poprzez uznanie, iż podlega ona od dnia 6 października 2014 roku ubezpieczeniom społecznym z tytułu umowy o pracę zawartej z wyżej wymienionym płatnikiem.

Zaskarżonej decyzji zarzucono:

- obrazę prawa materialnego poprzez błędną wykładnię przepisów ustawy z dnia 13 października 1998 roku o systemie ubezpieczeń społecznych poprzez stwierdzenie, że B. B. (1) nie podlega jako pracownik u płatnika składek (...) S. i Wspólnicy sp. j. ubezpieczeniom obowiązkowym społecznym w spornym okresie;
- niewyjaśnienie wszystkich okoliczności faktycznych istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy a to nie uwzględnienie wszystkich dowodów wskazujących, że B. B. (1) rzeczywiście i faktycznie świadczyła pracę jako pracownik u płatnika składek (...) S. i Wspólnicy sp. j. w spornym okresie podjęła pracę celem jej świadczenia, a nie wyłącznie w celu uzyskania świadczeń z ubezpieczeń społecznych na podstawie tytułu pracowniczego;
- błędną ocenę materiału dowodowego zgromadzonego w sprawie prowadzącą do przyjęcia, że B. B. (1) nie podlega ubezpieczeniom społecznym w spornym okresie w związku z tym, że oświadczenie woli stron stosunku pracy zostało złożone jedynie la pozoru.

W uzasadnieniu wskazano, iż umowa zawarta pomiędzy B. B. (1) a (...) S. i Wspólnicy sp. j. nie była pozorna, gdyż odwołująca się faktycznie świadczyła pracę a pracodawca tę pracę przyjmował. Ponadto praca była świadczona pod nadzorem oraz za wynagrodzeniem adekwatnym do wykształcenia i doświadczenia zawodowego ubezpieczonej.

(odwołanie z dnia 1 czerwca 2015 roku - k. 2 - 5)

Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. wniósł o oddalenie odwołania, wywodząc jak w uzasadnieniu zaskarżonej decyzji.

(odpowiedź na odwołaniu3 – k. 8-9)

W toku postępowania sądowego pełnomocnik odwołującej się i płatnik składek poparli odwołanie, a pełnomocnik organu rentowego wniósł o jego oddalenie.

(e-protokół rozprawy z dnia 27 stycznia 2016 roku – 00:03:02, 00:04:03)

Sąd Okręgowy Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Łodzi

ustalił co następuje:

Odwołująca - B. B. (1), urodziła się (...). W 2013 roku ukończyła studia na Akademii (...) w Ł. na kierunku wzornictwo, specjalność ubiór i uzyskała tytuł zawodowy licencjata.

(bezsporne, a nadto kserokopia dyplomu – k. 41 akt ZUS)

Po studiach (...) pracowała dorywczo na podstawie umów o dzieło, pracowała jako scenograf na targach w 2013 roku. Odwołująca doszła jednak do wniosku, że praca zgodna z wykształceniem je nie odpowiada oraz, że bardziej sprawdziłaby się pracując w innym charakterze – zajmując się sprawami organizacyjnymi.

(zeznania B. B. (1) – e-protokół (...):47:13)

B. B. (1) w ramach poszukiwania zatrudnienia w okresie letnim odbyła rozmowę kwalifikacyjną w (...) S. i Wspólnicy sp. j., zajmującej się sprzedażą systemów informatycznych.

(zeznania B. B. (1) – e-protokół (...):47:13, zeznania świadka B. K. – e-protokół (...):06:21)

Była osobą obcą dla wspólników wymienionej spółki.

(bezsporne)

Wnioskodawczynie dała się poznać jako osoba konkretna, sympatyczna i kontaktowa wobec czego wspólnicy uznali, że warto byłoby ją zatrudnić na stanowisku związanym z obsługą klientów. W okresie letnim spółka nie potrzebowała nowych pracowników dlatego też zaproponowano B. B. (1) aby zgłosiła się jesienią, pod koniec września, gdyż w tym czasie w firmie jest najwięcej pracy i będzie potrzeba zatrudnienia nowej osoby.

(zeznania świadka T. B. (1) – e-protokół (...):30:21, zeznania świadka B. K. – e-protokół (...):06:21, zeznania świadka M. P. – e-protokół (...):18:19)

Zgodnie z umową B. B. (1) zgłosiła się do spółki jesienią 2014 roku. W dniu 6 października 2014 roku pomiędzy odwołującą a (...) S. i Wspólnicy sp. j. została zawarta umowa o pracę na czas nieokreślony na podstawie której B. B. (1) została zatrudniona na pełny etat na stanowisku pracownika działu handlowego z wynagrodzeniem w wysokości 1.800 zł brutto + premia uznaniowa.

(zeznania świadka T. B. (1) – e-protokół (...):30:21, zeznania B. B. (1) – e-protokół (...):47:13, umowa o pracę – k. 27 akt ZUS)

Wszyscy pracownicy firmy (...) S. i Wspólnicy sp. j. mają umowy o pracę na czas nieokreślony.

(zeznania świadka B. K. – e-protokół (...):06:21, zeznania świadka M. P. – e-protokół (...):18:19, zeznania świadka M. S. – e-protokół – 00:42:26)

W 2014 roku spółka (...) osiągnęła zysk więc miała możliwość zatrudnienia dodatkowego pracownika. W przeszłości spółka zatrudniała już osobę na stanowisku analogicznym do tego, na które przyjęto B. B. (1).

(zeznania świadka T. B. (1) – e-protokół (...):30:21, rachunek zysków i strat – k. 15)

Podczas przyjmowania do pracy B. B. (1) nie była pytana o sprawy prywatne takie jak ewentualna ciąża. Przedłożyła pracodawcy zaświadczenie lekarskie o zdolności do podjęcia pracy na umówionym stanowisku.

(zeznania świadka M. S. – e-protokół – 00:42:26, zaświadczenie lekarskie z dnia 2 października 2014 roku – k. 31 akt ZUS)

Wnioskodawczynie przeszła szkolenie z zakresu BHP. Uzyskała upoważnienie do przetwarzania danych osobowych.

(karta szkolenia w dziedzinie BHP – k. 33, upoważnienie do przetwarzania danych osobowych – k. 47 akt ZUS)

W zakresie swoich obowiązków B. B. (1) zajmowała się odbieraniem telefonów, pocztą, windykacją, wysyłaniem plików, podpisywała faktury, wystawiała ponaglenia zapłaty.

(zeznania świadka B. K. – e-protokół (...):06:21, zeznania świadka M. P. – e-protokół (...):18:19, zeznania świadka T. B. (1) – e-protokół (...):30:21, zeznania B. B. (1) – e-protokół (...):47:13, karta stanowiska – k. 37-39, faktury podpisane przez B. B. (1) – k. 75-88 akt ZUS, ponaglenia zapłaty wystawione przez B. B. (1) – k. 89-99 akt ZUS, oferta/zamówienie – k. 101, akt ZUS, wiadomości e-mail – k. 103-163 akt ZUS)

Odwołująca, podczas wykonywania powierzonych jej obowiązków, podlegała B. K. i M. P..

(zeznania świadka B. K. – e-protokół (...):06:21, zeznania świadka M. P. – e-protokół (...):18:19, zeznania świadka T. B. (1) – e-protokół (...):30:21, zeznania B. B. (1) – e-protokół (...):47:13)

W ustawowym terminie płatnik składek zgłosił wnioskodawczynię do ubezpieczeń społecznych i zdrowotnego, wskazując jako datę powstania obowiązku ubezpieczeniowego dzień 6 października 2014 roku

(niesporne)

W czasie zawierania umowy o pracę B. B. (1) była w ciąży. Termin porodu był planowany na 24 grudnia 2014 roku.

(karta ciąży – k. 12-13)

B. B. (1) w okresie ciąży czuła się dobrze. Podjęła swoje czynności pracownicze i pracowała w pełnym wymiarze czasu pracy wykonując swoje obowiązki od 6 października do 9 grudnia 2014 roku.

(zeznania świadka B. K. – e-protokół (...):06:21, zeznania świadka M. P. – e-protokół (...):18:19, zeznania świadka T. B. (1) – e-protokół (...):30:21, zeznania B. B. (1) – e-protokół (...):47:13, listy obecności – k. 67-71 akt ZUS, faktury podpisane przez B. B. (1) – k. 75-88 akt ZUS, ponaglenia zapłaty wystawione przez B. B. (1) – k. 89-99 akt ZUS, oferta/zamówienie – k. 101, akt ZUS, wiadomości e-mail – k. 103-163 akt ZUS)

W dniu 9 grudnia B. B. (1) zaprzestała pracy w (...) S. i Wspólnicy sp. j. i złożyła w ZUS wniosek o przyznanie jej zasiłku macierzyńskiego

(zaświadczenie płatnika składek – k. 5-6 akt ZUS)

Na miejsce wnioskodawczyni spółka nie przyjęła innej osoby. Jej obowiązki wykonywali pozostali pracownicy, których w okresie jesienno-zimowym wspomagali wspólnicy.

(zeznania świadka B. K. – e-protokół (...):06:21)

B. B. (1) otrzymała wynagrodzenia za pracę za październik – 1.157,06 zł, za listopad – 1.320,43 zł oraz za grudzień – 405,98 zł.

(potwierdzenia wypłat – k. 49-53 akt ZUS)

W dniu 5 stycznia 2015 roku B. B. (1) urodziła syna T. W..

(bezsporne)

W związku z przeprowadzonym postępowaniem kontrolnym w zakresie zgłoszenia przez płatnika składek B. B. (1) do ubezpieczeń społecznych z tytułu spornego zatrudnienia, Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. wydał zaskarżoną decyzję z dnia 28 kwietnia 2015 roku, którą stwierdził, iż B. B. (1) nie podlega od dnia 6 października 2015 roku ubezpieczeniom społecznym, to jest emerytalnemu, rentowemu, chorobowemu i wypadkowemu, jako pracownik z tytułu zatrudnienia u płatnika składek - (...) S. i Wspólnicy sp. j., uzasadniając ją pozornością zawartej umowy o

pracę, która - zdaniem organu rentowego - miała na celu uzyskanie świadczeń z ubezpieczenia społecznego, a nie rzeczywiste świadczenie pracy.

(decyzja z dnia 28 kwietnia 2015 roku – k. 7-11 akt ZUS)

W dniu 18 stycznia 2016 roku B. B. (1) powrócił do pracy w (...) S. i Wspólnicy sp. j. obecnie zajmuje się pracami biurowymi, w zakresie swoich zadań, po odbyciu szkolenia, będzie również robiła oferty handlowe.

(zeznania świadka B. K. – e-protokół (...):06:21)

Ustalenia faktyczne Sąd Okręgowy poczynił na podstawie zeznań odwołującej oraz na podstawie zeznań powołanych wyżej świadków na okoliczność faktycznego świadczenia pracy przez B. B. (1) w spornym okresie od dnia 6 października 2014 roku. Należy podkreślić, iż świadkowie są osobami obcymi dla stron, a zatem nie mają interesu w tym, aby zeznawać na korzyść którejś z nich. Wskazani wyżej świadkowie zeznali w sposób nie budzący wątpliwości, iż w spornym okresie mieli kontakty służbowe z wnioskodawczynią przy wykonywaniu przez nią obowiązków pracowniczych w charakterze pracownika działu handlowego. Zeznania wnioskodawczyni i świadków są wiarygodne, gdyż są wzajemnie zgodne i spójne oraz pozostają w korelacji z pozostałym wiarygodnym materiałem dowodowym zgromadzonym w sprawie, jak np. umowa o pracę z dnia 6 października 2014 roku, listami płac, a także znajdują potwierdzenie w złożonych fakturach i ponagleniach zapłaty, które zostały wystawione przez odwołującą.

Sąd Okręgowy Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Łodzi

zważył co następuje:

W świetle materiału dowodowego zgromadzonego w sprawie oraz poczynionych na jego podstawie ustaleń faktycznych a także oceny przeprowadzonych w sprawie dowodów, odwołanie B. B. (1) okazało się zasadne i jako takie zasługiwało na uwzględnienie.

Zgodnie z treścią art. 6 ust. 1 pkt 1, art. 8 ust. 1 i art. 11 ust. 1 i art.12 ust. 1 ustawy z dnia 13 października 1998 roku o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. Nr 137, poz. 887 ze zmianami) pracownicy, to jest osoby pozostające w stosunku pracy, podlegają obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym.

Stosownie do treści art. 1 ust 1 ustawy z dnia 25 czerwca 1999 roku o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa (Dz. U. Nr 60 poz. 636 z późn. zm.) osobom tym, w razie choroby lub macierzyństwa, przysługują świadczenia pieniężne na warunkach i w wysokości określonych ustawą.

W myśl art. 29 w ust. 1 ustawy zasiłkowej zasiłek macierzyński przysługuje ubezpieczonej, która w okresie ubezpieczenia chorobowego albo w okresie urlopu wychowawczego urodziła dziecko.

O uznaniu stosunku łączącego dwie osoby za stosunek pracy rozstrzygają przepisy prawa pracy.

Według art. 22 § 1 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 roku kodeks pracy (tekst jednolity Dz. U. z 1998 r. Nr 21, poz. 94 z późn. zm.), przez nawiązanie stosunku pracy pracownik zobowiązuje się do wykonywania pracy określonego rodzaju na rzecz pracodawcy i pod jego kierownictwem oraz w miejscu i czasie wyznaczonym przez pracodawcę, a pracodawca do zatrudniania pracownika za wynagrodzeniem.

Do cech pojęciowych pracy stanowiącej przedmiot zobowiązania pracownika w ramach stosunku pracy należą osobiste i odpłatne jej wykonywanie w warunkach podporządkowania. Zgodnie ze stanowiskiem judykatury stosunek ubezpieczeniowy jest następczy wobec stosunku pracy i powstaje tylko wówczas, gdy stosunek pracy jest realizowany. Jeżeli stosunek pracy nie powstał bądź też nie jest realizowany, wówczas nie powstaje stosunek ubezpieczeniowy, nawet jeśli jest odprowadzana składka na ubezpieczenie społeczne (wyrok Sądu Apelacyjnego w Lublinie z dnia 17 stycznia 2006 roku III AUa 433/2005, Wspólnota (...)). Podleganie pracowniczemu tytułowi ubezpieczenia

społecznego jest uwarunkowane nie tyle opłacaniem składek ubezpieczeniowych, ile legitymowaniem się statusem pracownika rzeczywiście świadczącego pracę w ramach ważnego stosunku pracy (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 18 października 2005 roku o sygn. akt II UK 43/05, OSNAPiUS rok 2006/15 – 16/251).

W przedmiotowej sprawie organ rentowy stanął na stanowisku, iż umowa o pracę z dnia 6 października 2014 roku zawarta między B. B. (1) a firmą (...) S. i Wspólnicy sp. j., jest nieważna, bowiem została zawarta dla pozorów.

Zgodnie z art. 83 § 1 k.c. nieważne jest oświadczenie woli złożone drugiej stronie za jej zgodą dla pozorów.

Z czynnością prawną pozorną mamy do czynienia wówczas, gdy występują, łącznie, następujące warunki: oświadczenie woli musi być złożone tylko dla pozorów, oświadczenie woli musi być złożone drugiej stronie, adresat oświadczenia woli musi zgadzać się na dokonanie czynności prawnej jedynie dla pozorów, czyli być aktywnym uczestnikiem stanu pozorności. Pierwsza i zasadnicza cecha czynności pozornej wyraża się brakiem zamiaru wywołania skutków prawnych, jakie prawo łączy z tego typu i treścią złożonego oświadczenia. Jest to zatem z góry świadoma sprzeczność między oświadczonymi a prawdziwymi zamiarami stron, czyli upozorowanie stron na zewnątrz i wytworzenie przeświadczenia dla określonego kręgu (otoczenia), nie wyłączając organów władzy publicznej, że czynność o określonej treści została skutecznie dokonana. Jednakże zgodnie ze stanowiskiem Sądu Najwyższego, wyrażonym w wyroku z 14 marca 2001 roku (sygn. akt III UKN 258/00, opubl. OSNAP 2002/21/527), nie można przyjąć pozorności oświadczeń woli o zawarciu umowy o pracę, gdy pracownik podjął pracę i ją wykonywał, a pracodawca świadczenie to przyjmował. Nie wyklucza to rozważenia, czy w konkretnym przypadku zawarcie umowy zmierzało do obejścia prawa (art. 58 § 1 k.c. w związku z art. 300 k.p.).

O czynności prawnej mającej na celu obejście ustawy można mówić wówczas, gdy czynność taka pozwala na uniknięcie zakazów, nakazów lub obciążeń wynikających z przepisu ustawy i tylko z takim zamiarem została dokonana. Nie jest natomiast obejściem prawa dokonanie czynności prawnej w celu osiągnięcia skutków, jakie ustawa wiąże z tą czynnością prawną. Skoro z zawarciem umowy

o pracę ustawa o systemie ubezpieczeń społecznych wiąże obowiązek ubezpieczenia emerytalno-rentowego, chorobowego i wypadkowego, podjęcie zatrudnienia w celu objęcia ubezpieczeniem i ewentualnego korzystania ze świadczeń z tego ubezpieczenia nie może być kwalifikowane jako obejście prawa.

W sytuacji, gdy wolą stron zawierających umowę było faktyczne nawiązanie stosunku pracy i doszło do świadczenia pracy za wynagrodzeniem, sama świadomość jednej ze stron umowy, a nawet obu stron, co do wystąpienia w przyszłości zdarzenia uprawniającego do świadczeń z ubezpieczenia społecznego, nie daje podstawy do uznania, że umowa miała na celu obejście prawa (wyrok SN z dnia 2 lipca 2008 roku, sygn. akt II UK 334/07, opubl. L.).

Sąd Okręgowy w Łodzi podziela również pogląd Sądu Najwyższego (wyrok z dnia 25 stycznia 2005 roku, II UK 141/04, OSNP 2005/15/235), w którym SN stwierdza, iż stronom umowy o pracę, na podstawie której rzeczywiście były wykonywane obowiązki i prawa płynące z tej umowy, nie można przypisać działania w celu obejścia ustawy (art. 58 § 1 k.c. w zw. z art. 300 k.p.).

Nadto nadmienić należy, iż w niniejszej sprawie to na organie rentowym spoczywał ciężar dowodu, że strony umowy o pracę złożyły fikcyjne oświadczenia woli, a więc, że nie miały zamiaru wywołania żadnych skutków prawnych, gdyż pracownik nie podjął wykonywania pracy, a pracodawca świadczenia tego nie przyjmował. Z tych bowiem faktów organ rentowy wywodzi skutki prawne (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 15 lutego 2007 roku, I UK 269/2006, LEX nr 328015).

Stosownie natomiast do treści art. 58 § 1 k.c. czynność prawna sprzeczna z ustawą albo mająca na celu obejście ustawy jest nieważna, chyba że właściwy przepis przewiduje inny skutek, w szczególności ten, iż na miejsce nieważnych postanowień czynności prawnej wchodzi odpowiednio przepisy ustawy.

Przekładając powyższe rozważania na grunt przedmiotowej sprawy wskazać należy, iż organ rentowy nie udowodnił, iż odwołującą B. B. (1) i płatnika składek łączyła pozorna umowa o pracę, czy też, że strony niniejszej umowy

działały w celu obejścia prawa. W sprawie ponad wszelką wątpliwość ustalono za pomocą zeznań świadków, list płac, złożonych faktur, ponagieł zapłaty oraz korespondencji e-mail, iż wnioskodawczyni posiada status pracownika, bowiem faktycznie wykonywała pracę od dnia 6 października 2014 roku zgodnie z powierzonym jej stanowiskiem i zakresem obowiązków pracownika działu handlowego wskazanym w umowie o pracę oraz karcie stanowiska, na rzecz płatnika składek, pod którego kierownictwem pozostawała i który to świadczoną przez nią pracę przyjmował. Z tytułu wykonywanej pracy B. B. (1) pobierała wynagrodzenie, które było adekwatne do rodzaju powierzonych jej obowiązków oraz do posiadanego doświadczenia zawodowego – odwołująca podejmując pracę w spółce (...) stawiała swoje pierwsze kroki w branży komputerowej i w związku z tym jej wynagrodzenie niewiele przekraczało wynagrodzenie minimalne, które w późniejszym okresie mogło ulegać zwiększeniu w drodze premii uznaniowych. Odwołująca wykonywała pracę w siedzibie pracodawcy, w wyznaczonym czasie pracy, podpisywała również listy obecności.

Rzeczywiste świadczenie pracy przez B. B. (1) na powierzonym jej przez płatnika stanowisku potwierdzają zeznania przesłuchanych świadków – T. B. (1), M. S., B. K. oraz M. P., a także zeznania samej odwołującej oraz wystawione przez nią faktury i ponaglenia zapłaty oraz prowadzona w ramach obowiązków pracowniczych korespondencja e-mail.

Wykonywane przez odwołującą zadania znacznie odciążyły pozostałych pracowników firmy w najintensywniejszym okresie, kiedy było dużo pracy i dotychczasowi pracownicy spółki nie radzili sobie z wykonywaniem nałożonych na nich zadań. Należy nadto nadmienić, iż stanowisko na którym została zatrudniona wnioskodawczyni nie zostało specjalnie dla niej stworzone lecz było zgodne z potrzebami i możliwościami firmy. Jak zeznał T. B. (2), spółka zatrudniała już w przeszłości pracownika na podobnym stanowisku, a B. B. (1) została przyjęta w okresie kiedy było dużo pracy, a przy tym w okresie gdy spółka dobrze prosperowała i mogła zatrudnić dodatkowego pracownika.

Nie ma na gruncie niniejszej sprawy znaczenia, że w okresie niezdolności do pracy B. B. (1) pracodawca nie zatrudnił nikogo na jej miejsce, skoro czynności, które wykonywała do tej pory wnioskodawczyni zostały rozdzielone pomiędzy pozostałych pracowników spółki, którym pomagali wspólnicy.

W tym stanie rzeczy nie może być, w ocenie Sądu Okręgowego, żadnych wątpliwości co do tego, że B. B. (1) w spornym okresie faktycznie wykonywała pracę u płatnika składek.

Co istotne, B. B. (1) nie jest spokrewniona ze (...) spółki (...). Bark jest zatem podstaw do akceptacji stanowiska organu rentowego, że zawarta umowa była pozorna, bowiem miała na celu jedynie umożliwienie wnioskodawczyni, będącej w ciąży, uzyskania tytułu do ubezpieczeń społecznych, a nie osiągnięcie przez pracodawcę korzyści ze świadczonej przez nią pracy. Takiemu rozumowaniu przeczy fakt, iż na zawarcie jesienią 2014 roku umowy o pracę strony umówiły się już latem tego roku, kiedy jeszcze ciąża wnioskodawczyni nie była zaawansowana i pracodawca nie był świadom jej istnienia oraz okoliczność, iż B. B. (1) przesłała konieczne szkolenia, uzyskała uprawnienia niezbędne do wykonywania powierzonych jej obowiązków i rzeczywiście wykonywała je zgodnie z obowiązującym ją czasem pracy przez ponad dwa miesiące. Rzeczywistą wolę zawarcia przez strony umowy o pracę potwierdza również fakt, iż po zakończeniu okresu zasiłku macierzyńskiego wnioskodawczyni powróciła do pracy w spółce (...) i nadal w niej pracuje.

W ocenie Sądu Okręgowego nie dziwi też fakt, iż (...) S. i Wspólnicy sp. j. zatrudniła właśnie B. B. (2), na stanowisku pracownika działu handlowego. Wprawdzie nie posiada ona wykształcenia związanego z prowadzoną przez firmę działalnością, ale też powierzone jej czynności były czynnościami biurowo-technicznymi i nie wymagały wykształcenia z zakresu informatyki. B. B. (1) została przez pracodawcę wybrana z uwagi na posiadane zdolności interpersonalne, rzeczowość i kontaktowość, czyli cechy potrzebne do pracy na stanowisku związanym z obsługą klientów.

Sąd Okręgowy zważył także, że okoliczność, iż przedmiotowa umowa o pracę została od razu zawarta na czas nieokreślony w żaden sposób nie przesądza tego, że jest ona pozorna, a co za tym idzie nieważna. Pracodawca mógł zawrzeć z wnioskodawczynią tego rodzaju umowę z uwagi na fakt, iż była ona osobą co do której miał przekonanie, że będzie w sposób należyty wywiązywać się z powierzonych obowiązków pracowniczych na stanowisku pracownika

działu handlowego. Co istotne, jak wynika z zeznań M. S. zatrudnianie pracowników na podstawie umów na czas nieokreślony było stałą praktyką w firmie.

Sąd Okręgowy podziela również stanowisko Sądu Najwyższego wyrażone w wyroku z dnia 14 lutego 2006 roku, z którego wynika, iż trudno uznać, że dążenie do uzyskania przez zawarcie umowy o pracę ochrony gwarantowanej pracowniczym ubezpieczeniem społecznym może być uznane za zmierzające do dokonania czynności sprzecznej z prawem albo mającej na celu obejście prawa. Przeciwnie jest to zachowanie rozsądne i uzasadnione zarówno z osobistego, jak i społecznego punktu widzenia (wyrok SN z dnia 14 lutego 2006 roku III UK 150/2005, Lex nr 272551).

Na zakończenie należy jeszcze rozważyć, czy zachowanie odwołującej nie narusza zasad współzycia społecznego, gdyż zgodnie z art. 58 § 2 k.c. nieważna jest czynność prawna sprzeczna z zasadami współzycia społecznego. W wyroku z dnia 18 października 2005 roku (sygn. akt II UK 43/05, opubl. OSN Izba Administracyjna, Pracy i Ubezpieczeń Społecznych rok 2006, Nr 15 – 16, poz. 251) Sąd Najwyższy wyraził pogląd, iż cel zawarcia umowy o pracę w postaci osiągnięcia świadczeń z ubezpieczenia społecznego nie jest sprzeczny z ustawą, ale nie może to oznaczać akceptacji dla nagannych i nieobojętnych społecznie zachowań oraz korzystania ze świadczeń z ubezpieczeń społecznych, przy zawarciu umowy o pracę na krótki okres przed zajściem zdarzenia rodzącego uprawnienie do świadczenia i ustaleniu wysokiego wynagrodzenia w celu uzyskania świadczeń obliczonych od tej podstawy. Taka umowa o pracę jest nieważna jako sprzeczna z zasadami współzycia społecznego. W niniejszej sprawie odwołująca nie uzyskała w ocenie Sądu Okręgowego wygórowanego wynagrodzenia – umowa o pracę opiewała na wynagrodzenie w wysokości 1.800 zł brutto (czyli wynagrodzenie nieznacznie przekraczające minimalne), z możliwością zwiększenia o premie uznaniowe. Umówione wynagrodzenie było w pełni adekwatne do powierzonych B. B. (1) zakresu obowiązków oraz posiadanych przez nią kwalifikacji i doświadczenia. Nadto w świetle zasady swobody umów, wyrażonej w treści przepisu art. 353¹ k.c., strony zawierające umowę mogą ułożyć stosunek prawny według swego uznania, byleby jego treść lub cel nie sprzeciwiały się właściwości (naturze) stosunku, ustawie ani zasadom współzycia społecznego.

W opinii Sądu Okręgowego wynagrodzenie wnioskodawczyni ustalone na podstawie umowy o pracę z dnia 6 października 2014 roku spełnia przesłanki z art. 78 § 1 k.p., który stanowi, iż wynagrodzenie za pracę powinno być tak ustalone, aby odpowiadało w szczególności rodzajowi wykonywanej pracy i kwalifikacjom wymaganym przy jej wykonywaniu, a także uwzględniało ilość i jakość świadczonej pracy. Jednocześnie należy mieć na względzie treść art. 13 k.p. który stanowi, że pracownik ma prawo do wynagrodzenia godziwego, a warunki realizacji tego prawa określają przepisy prawa pracy oraz polityka państwa w dziedzinie płac, w szczególności poprzez ustalanie minimalnego wynagrodzenia za pracę. Na mocy rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 11 września 2013 roku w sprawie wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę w 2014 roku wynagrodzenie to wynosiło 1.680 zł brutto. Nie sposób zatem uznać, iż otrzymywane przez odwołującą wynagrodzenie w wysokości 1.800 zł brutto było zbyt wysokie w stosunku do wykonywanych przez nią obowiązków i posiadanych kompetencji.

Z poczynionych rozważań jednoznacznie wynika, iż kwestionowana przez organ rentowy umowa o pracę z dnia 6 października 2014 roku, jest ważną czynnością prawną i wywołuje skutki także w zakresie świadczeń z ubezpieczenia społecznego wynikających z obowiązku ubezpieczenia.

W związku z powyższym Sąd Okręgowy Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Łodzi, na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c., zmienił zaskarżoną decyzję Zakładu Ubezpieczeń Społecznych I Oddziału w Ł. i orzekł jak w sentencji.

O kosztach procesu rozstrzygnięto na zasadzie art. 98 § 1 k.p.c., zasądzając od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych I Oddziału w Ł. na rzecz B. B. (1) kwotę 120 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego. Stawkę wynagrodzenia pełnomocnika wnioskodawcy ustalono w oparciu o § 12 ust. 2 w zw. z § 2 ust. 2 zd. 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz. U. z 2013 r. poz. 461 j.t.).

Zarządzenie: odpis wyroku z uzasadnieniem

doręczyć organowi rentowemu wraz z odpisem protokołu rozprawy
wypożyczając akta ZUS.